

Finansministeren: Jo!

Formanden: Ordføreren har Ordet.

Ordføreren: De Forslag, jeg sigtede til, vare ikke blot det Forslag, som fremkom 1838 i den jydsk Stænderforsamling, men ogsaa i 1840 og 1848, som bleve forkastede, og endelig i 1842, som blev eenstemmigt vedtaget; jeg bemærkede yderligere, at jeg ikke havde efterseet de roeskildske Stænderforsamlings Forhandlinger desangaaende, men kun havde holdt mig til de jydsk, hvor Forslagene vare 3 Gange forkastede.

Formanden: Da den ærede Finansminister indrømmede denne Berigtigelse, vilde jeg ikke forhindre den, men ellers maa jeg ansee det for ønskeligt, at Taleren uafbrudt beholder Ordet, og at slige Berigtigelser komme efter Slutningen af Foredraget.

Finansministeren: Imidlertid er det mig kjær, at denne Berigtigelse har fundet Sted; thi derved vil jeg kunne spare mig at opholde det ærede Thing med en udførlig Documentation af hvad der har været forhandlet i Stænderne, og af de Grunde, hvorfor Sagen i den jydsk Stænderforsamling, uagtet man altid havde en levende Interesse derfor, dog ikke var kommen til endelig Petition. Derimod er det vist, at den 2 Gange er kommen til endelig Petition i de roeskildske Stænder; og for mig, som fra Fortiden kjenner disse Forhold meget nøie, er det fuldkommen klart, at det, som bevirkede, at Sagen ikke kom til endelig Petition i den jydsk Stænderforsamling, paa ingen Maade hidrørte derfra, at man med Hensyn til dette Spørgsmaal i sin Heelhed var af en anden Ansættelse end den roeskildske, men at det, foruden af forskellige andre Grunde, ogsaa hidrørte fra den, at man aldrig kunde blive enig om den Maade, hvorpaa Sagen skulde udføres, og hvorledes den skulde tages ligeoverfor Regjeringen. Det staaer altsaa som et ubestridt Factum, ligesom det ogsaa er blevet opfattet saaledes af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), at det, hvorpaa Regjeringens Forslag nu gaaer ud, er blevet anseet for overordentligt ønskeligt af Provindsialstænderne.

Der er fra den ærede Ordførers Side

gjort den Bemærkning, at der fra Regjeringen skulde være henkastet Trudsler; det troer jeg ikke, og ved at læse mit Foredrag vil man seende, at der ikke er Tanke om Trudsler; der er Tanke deri om en Advarsel, forsaavidt som jeg, ogsaa idag, finder mig forpligtet til at henlede det ærede Things Opmærksomhed paa det fulde Alvor af denne Sag og paa de uberegnelige Følger, som en Forkastelse af Regjeringens Forslag vil kunne drage efter sig, men Trudsler skal man, som sagt, ikke finde Spor af. Den ærede Rigsdagsmand for Thisted Amt (Schack) var overmaade heftig i sit Foredrag, og det kan i mine Tanker undskyldes, at der i dette Foredrag var Meget, som ikke var correct (Hør!), og Meget, som var ubiligt mod Ministeriet, for ikke at bruge et stærkere Udtryk, nemlig de Bebreidelser, som forekom mig at streife mere ind paa Personlighedens Gebeet, end nødvendigt var i en parlamentarisk Discussion (Hør! Hør! Nei! Nei!). Ja, Mentingerne kunne naturligvis være forskellige derom, jeg taler ganske roligt om det, maaskee fordi Bebreidelserne mindre vare rettede mod mig personlig, men ogsaa af den Grund, at det virkelig i denne Sag er godt, at vi forholde os saa rolige og besindige som muligt. Men jeg kan ikke ganske forbigaae hans Foredrag, thi der var en enkelt Deel deraf, som, formodentlig af den samme Grund, at han nemlig blev meget varm for Sagen og udtalte sig i Forhold dertil, isærdeleshed var incorrect, idet det undgik hans Opmærksomhed, at nogle af de Citater, han anførte, ikke passede til at bevise, at det kun var Regjeringen, som lagde stor Vægt paa dette Skridts politiske Betydning, hvorom der her handlede, og ikke Udlandet; at det kun var Regjeringen, som vilde give det Indtryk af Sagen, at man ifølge Kundgjorelsen af 28de Jan. p. A., maatte opfatte Forholdene saaledes som af den udtalt, men at Udlandet i Grunden ikke lagde den Vægt derpaa, tværtimod skulde Udlandet, ifølge de Citater, som han anførte, have vist, at det snarere var derimod. Hvad var det da, som han citerede? Han citerede 2 Noter af Februar, men han nævnte ikke Aarsallet, og det har naturligvis sin Grund i, at det i Discussionens Varme